

РЕЦЕНЗИЯ

относно конкурса за „доцент“ по научната специалност:
Икономика и управление (селско стопанство), обявен в ДВ бр. 97
от 21.11.2023 год. с кандидат главен асистент д-р Росица Петрова
Белухова-Узунова
от проф. д-р Иван Пенев, определен съгласно Заповед № РД 16-
42/19.01.2024 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив
за член на научното жури

Рецензент: проф. д-р Иван Пенев, Аграрен Университет – Пловдив; катедра
„Икономика“; област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки;
професионално направление 3.8. Икономика; научна специалност Икономика и
управление (по отрасли) *назначен за член на научното жури със заповед № РД-№*
РД 16-42/19.01.2024 год. на Ректора на Аграрен университет.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата

Д-р Росица Петрова Белухова-Узунова е родена на 26.11.1985 г. През 2004 г. завършва Професионална гимназия по икономика и туризъм „Алеко Константинов“, гр. Велинград, специалност Управление на туризма. През 2009 г. завършва Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, степен бакалавър, специалност- Макроикономика, а през 2010 г. получава магистърска степен Счетоводство и анализ в същия университет.

В периода 2011-2014 е редовен докторант към катедра „Икономика“ на Аграрен университет-Пловдив и защитава докторска степен в научно направление 3.8 „Икономика“, научната специалност „Икономика и управление“ (по отрасли).

Трудовата си кариера започва през 2014 г. като асистент към катедра „Икономика“ на Аграрен Университет-Пловдив, а от 2017 г. е главен асистент. Извежда лекции и упражнения по девет дисциплини. Работила е по девет международни и национални научно-изследователски проекти.

2. Общо описание на представените материали.

В конкурса за „доцент“, главен асистент д-р Росица Петрова Белухова-Узунова участва с обща продукция от 29 труда, групирани по следния начин:

- Монография – 1 бр.; 2023 "Потенциал и предпоставки за развитие на биоикономиката в България" ISBN 978-954-517-322-6, Академично издателство на Аграрния университет, 2023
- Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация -18 броя статии
- Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни толове- 10 броя статии

Допълнителна информация е представена за:

- Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни толове- 11 цитирания на 9 статии
- Справка за участие в национален научен или образователен проект- 2 броя проекти
- Справка за участие в международен научен или образователен проект – 1 проект

Група	Име на групата	Точки
А	Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен "доктор"	50
В	Хабилитационен труд - монография	100
Г	Публикации в т.ч.	223
	Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	183
	Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни толове	40
Д	Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни толове	165
Е	Проекти	
	Участие в национален научен или образователен проект	30
	Участие в международен научен или образователен проект	20
Общ брой точки		588

Представената научна продукция е достатъчна по количество за заемана на академичната длъжност „доцент”.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата.

Представени са 29 научни публикации, 27 на английски език и 2 на български. От тях, 11 са публикации в научни списания и форуми в България, 17 са публикации в научни списания и форуми в чужбина. Прегледът на представените научни трудове позволява те да бъдат групирани в три направления:

- Нови концепции и/или тенденции в земеделието
- Конкурентоспособност на българското земеделие
- Влияние на ОСП и реструктуриране на аграрния сектор

Първото направление е свързано с новите концепции и/или тенденции в земеделието (биоикономика, биодинамично земеделие (монография, 2, 10, 20, 22, 23, 27)); прецизно земеделие и иновации (4, 11, 24). На база обстоен литературен преглед са изведени дефинициите, визиите, концепциите и еволюцията в развитието на тези направления. Разкрита е тяхната връзка с устойчивото развитие, кръговата икономика и перспективите за зеления преход. Оценен е капацитетът на земеделието (по сектори и култури) да генерира биомаса която е възможна алтернатива на изкопаемите горива. Оценено е нивото на дигитализация в България и са направени препоръки за повишаването му, както и възможностите за подкрепа по линия на ОСП. В тази връзка е оценен и приносът на отрасъла за постигане на целите на Зеления пакт. Предложени са и промени в институционалната среда за постигане на координация между политики, приоритети и мерки.

Второто направление е свързано с конкурентоспособността на българското земеделие (8, 12, 13, 17, 25). Основния подход използван при това направление е матрицата за анализ на политиките. Разгледани са предизвикателствата пред конкурентоспособността на страната на няколко нива (производство, отрасъл). Изследвано е нивото на конкурентност при лозарството, зърнените култури. На база на методическата рамка са анализирани три групи индекси, характеризиращи конкурентоспособността при производството на слънчоглед. Изведени са препоръки за промяна в институционалната среда и организацията на производството за повишаване на конкурентоспособността на отрасъла.

Третото направление е свързано с влиянието на ОСП и промените в структурата на аграрния сектор в България и на страните от Централна и Източна Европа. Основния метод използван в тази група статии е кривата на Лоренц (1,9,14,26,28) и сравнителен анализ на процесите протичащи в страните от Централна и Източна Европа след 2007 година (3,5,6,7,15,16,18,19,21). Направен е преглед на Общата селскостопанска политика след приемането на България в ЕС. Разгледани са предизвикателствата пред прилагането директните плащания и разпределението им между земеделските производители през различните планови периоди. Изследвано е отношението на фермерите към ОСП.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

Главен асистент д-р Росица Петрова Белухова-Узунова извежда лекции и упражнения по дисциплините: Принципи на икономиката; Микроикономика; Инвестиционна политика; Икономикс на туризма; Екоикономика; Икономика на МСП; Икономика на околната среда; Икономическа оценка и отчет на земята; Икономически теории.

година	лекции	упражнения	извънаудиторна заетост	общо
2018/2019	374	210	209,3	793,3
2019/2020	418	341	141,6	900,6
2020/2021	356	282	145,8	783,8
2021/2022	314	374	245,3	933,3
2022/2023	390	381	219,2	990,2
общо	1852	1588	961,2	4401,2

5. Значимост на получените резултати

- Представена е информация за 9 цитирания на 11 публикации.
- 2 публикации са в списания реферирани в SCOPUS;
- 12 публикации са в списания реферирани Web of science core collection

- 4 публикации са в списания реферирани Web of science -CABI
- 10 научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране

Местата където се реферират представените публикации говорят достатъчно за тяхното качество.

6. Значимост на приносите за науката и практиката.

Научни-методически приноси.

- При трите направления описани в точка 3 е направен критичен преглед на литературата и са изведени дефинициите и концепциите и еволюцията в разбирането на понятията.
- Адаптирани са методически подходи за изследване на състоянието и протичащите процеси.

Научно-приложни приноси

- Направени са предложения за промяна в институционалната среда за постигане на координация между политиките, интервенциите и тяхното прилагане.
- Изследвано е нивото на конкурентоспособността на важни за страната производства: слънчоглед, лозаро-винарския сектор, зърнопроизводството.
- Анализирано е разпределението на директните плащания между земеделските производители през различни програмни периоди в България и е сравнено с това на другите страни от Централна и Източна Европа.
- Дискутирана е ролята на различни типове семейни стопанства за развитието на земеделието. Поставен е въпросът за дисбалансите и поляризацията в структура на земеделските стопанства, което ограничава възможностите за балансирано и устойчиво развитие на регионите.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки

8. Лични впечатления и становище на рецензента

Моите лични впечатления от работата на главен асистент д-р Росица Петрова Белухова-Узунова са отлични. Теоретичната и подготовка е на високо ниво. От постъпването си в катедрата през 2011 година тя работи систематично за повишаване на своите знания и умения.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че гл. ас. д-р Росица Петрова Белухова-Узунова **ОТГОВАРЯ** на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение: качеството на представения материали е на високо ниво; набира необходимия брой публикации и точки.

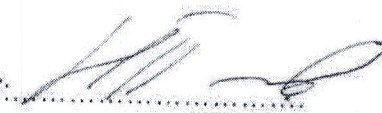
Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната й дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Икономика при Аграрен университет – Пловдив да избере д-р Росица Петрова Белухова-Узунова за „**доцент**” по научната специалност Икономика и управление (селско стопанство)

Дата: 30.01.2024

Гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:

(проф. др. Иван Пенев)